

במה מדליקין פרק שני שבת

כה.

עין משפט נר מצוה

פב א ב ג מ"י פ"ה
מלכות טומאת מת
הלכה כ'י
פג ד מ"י פ"ו מלכות
טומאת צרעת ה"י
פד ה מ"י שם פ"ב הלכה
כ'י

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ויפרוש וכו'
ומתלה נתן ארבע וזכר
קרישים ואח"כ מביאים
וכתב אחר הגמדות
ויפרוש את האהל ויפרוש
א"כ וכו' לא למעט ולא לרבות
הס' והספד נמחק:

גלוין הש"ס

נב' אמר רב יוסף א"ה
היינו דבתרומין. ע"י
קדושתן דף מו ע"א מס'
ל"ה פ"ה:

מוסף תוספות

א. והיה לכתוב ויפרוש
את המשכן וכתב
ויפרוש את האהל על
המשכן. רמב"ן. ב. ומקרא
מפורסם הוא. וה"ק.
ויפרוש את האהל ויפרוש
על המשכן. כלומר. פירש
האהל והוא המשכן. כלומר.
יריעותיו. ופירש
עליון האהל. ויריעות
ההימן. רמב"ן. וע"י
משה"כ. ג. כמו קוברי
המת. שהיו עוברים
באמצעותה. ויש שם כלים.
במזוזה עובר אינו מטמא
באהל. חו"ט. סוכה פ"ג. ד"ה
ילך. ד. צ"ל פ"ק. וכו' וכו'
חו"ט. סוכה פ"ג. ד"ה ילך.
ועמוס' ה"א. פ"ג. פ"ג.
ה. קרישים לא עשו מהן
אלא דפנות ולא סכך.
שפ"ט. ו. דפנות. חו"ט.
ה"א. פ"ג. ד"ה ילך. וכו'.
ג. ע"ד שיהו שם.
ה"א. פ"ג. ד"ה ילך. וכו'.
לרבות פסחים אפי' בלא
קרישים. חו"ט. ה"א. פ"ג.
ד"ה ילך. וכו'. לא שייך
לרבות. חו"ט. ה"א. פ"ג.
א"א. ולא רבה אהל אלא
לענין שאר דברים. שפ"ט.
ו. ב. ג. חו"ט. ה"א. פ"ג. ד"ה ילך.
בעור. ג. ד"ה ילך. וכו'.
במת אינו מטמא טומאה
כ"ש באהל. חו"ט. ה"א. פ"ג.
ד"ה ילך. וכו'. חו"ט. ה"א. פ"ג.
ט. צמר. חו"ט. ה"א. פ"ג.
טו. צמר. חו"ט. ה"א. פ"ג.
טז. בהמה טמאה. ובאהל
לרבות. וכו'. חו"ט. ה"א. פ"ג.
במה טמאה באהל.
ק"ט. וכו'. חו"ט. ה"א. פ"ג.
שבעה שרוא מופנה
לג"ש. חו"ט. ה"א. פ"ג.
מה להלן טמא אף כאן
הוא דהוא טמא באהל.
ויש דהוא ג"ש לגמרי
דייקין ומופנה משני
צדדים והוא ארץ משיבים
עליה. חו"ט. ה"א. פ"ג.
בעור בהמה טהורה.
כ"א. חו"ט. ה"א. פ"ג.
ועור זרעים. לא בעי
למלכת ב"ש. חו"ט. ה"א. פ"ג.
כ"ב. אלא במבוגר. וילא. חו"ט.
ה"א. פ"ג.

ויפרוש את האהל וגו'. תימה לר"י מנח ליה דהאי אהל
היינו שש משור אימא היינו יריעות עוים לאשכחנא
זהדיא דאיקרי אהל כדמצי ועשית יריעות עוים לאהל על המשכן
וכן משמע פשטיה דקרא ויפרוש את האהל דהיינו יריעות עוים על
המשכן^א דהיינו שש משור כדמצי
ואת המשכן תעשה עשר יריעות שש
משור ויש לומר דדייק משום דקרא
כמיז צהקמת המשכן וחשיב לעיל
צבדל הקמת דמתחלה נתן אלדניס
(ואח"כ עמודים)^ב ולאחר כך הקרישים
וכמיז אחר הקרישים ויפרוש את
האהל^ג משמע היינו יריעות המתחמוות
שהם שש משור דהם תחלת הפרשה^ד
ומימה דלמאי לא יליף מהא דמשכן
היינו יריעות שש משור כדמצי ואת
המשכן תעשה וגו' ומשכן איקרי
אהל כדמצי את משכן אהל מועד
ושמא אהאי קרא סמך: **אם** **בן**
ג"ש מאי אהני ליה. והא דלמך כל
פומח טפח מציא את הטומאה היינו
מק"ו מנורע כליילף צפסיכ ודפסיכ'
כמורע שלא יטמא אהל טומאת ערב
דווקא צעומת או ציושג ולא עוברג
כדמציא צמסכת נגעיס ומיימי לה
ו **וצפ"ק** דקדושין (ד' ג'): טמא יושג
תחת האלין וטהור עובר טמא כו'
ו"ל דלמזי אהל גילוי מילתא צעלמא
מק"ו דמנורע דלית לן למינף אהל
אהל ממשכן לענין פשטן הבאת
טומאה צשאר אהליס דלאו פשטן ולא
ילפינו ממשכן אהל טומאת עצמו
אפילו ממוכר דדוקא פשטן ולא שאר
ויא מן העץ ולענין אהל שאינו עשוי
צדי אדם לרבי יהודה צפ"ב דסוכה
(דף כ"ה. וס"ג) דלא מנינן למינף
מנורע דלא אשכחן ציה קרא לא
למעט ולא לרבות (ט) אהל שאינו עשוי
צדי אדם: **א"י** מה דה"ה קרישים
כו'. פירש צקוטורס דאף ע"ז היא
קרוי אהל לרביצ"א דה"ה דפנות
אין קרויות אהל אלא המכס' שמלמעלה
הוא קרוי אהל ומפ' דה"ק אי מה
להלן קרישים' צבדי פשטן אף כאלן
צטומאת אהל' קרישים צבדי פשטן
ואע"ג דאהל אהל ריבה לענין דלא
צעינן שזורים ולכפול ששה וכן לענין
דלא צעינן צמר ופשמים יחד כי הם
אלא אפילו פשמים ולא צמר מ"מ
פריץ דליהוי קרישים צבדי פשמים'
דסתם אהל קרוי עם הכיסוי ועם
הדפנות^א: **ו** **אין** קרישים קרויים
משכן. וקשה לר"י הא כמיז יהיה
קרות על צדי המשכן מזה ומזה
לכסותו ואמר לקמן צבורק (דף ט"ז)
לכסות אמה של קרישים ואיכא למ"ד
אמה של אדניס אלמא דקרישים
איקרי משכן ויש לומר לצדי המשכן איקרי ולא משכן: **ריבה** עור בהמה
צמהה כדמצי צמ"כ (פ' תוריש) אמר אין לי אלא מין צמהה דקה וגלגל כו' דומיא דלמך שהוא דוקא של כצשים מנין
לרבות עור צמהה דקה ואין נאכלת צמהה גסה נאכלת ואין נאכלת עד שתהא מרובה עורות שרצים תלמוד לומר יט צבור צבור^ב ונראה
דאז דנקט צמהה גסה נאכלת אגב אחרוני נקט דליהי לא צביא קרא דהא צשמעתינן יליפינן לענין טומאת אהל כל מין טהורה מאליליס:
וישלקה ביד בהן. מפרש נמי רבינו שמואל דליתיקרי לרבינו משום דכמיז זכבד ייהיה צו נגע צרעת וגו' ודנפק אל הכהן דמשמע
דלא לא היתה צו נגע קודם שהרואו לכהן טעור: **שש** שתי וערב במא בהן. ומה שאין צו צמך דנפקת אל הכהן דמשמע
אשה (לקמן דף ק"ה. ו) **אלא** גמר משרצים דרניא עור אין לי אלא עור של בהמה טהורה. ומה שאין צו צמך דנפקת אל הכהן דמשמע
יש לומר כמו צמך דנפקת אל הכהן טעור: **שש** שתי וערב במא בהן. ומה שאין צו צמך דנפקת אל הכהן דמשמע
צמהה דקה וגלגל אע"ג דצמ"כ מרבה אף שק הוצ"ה מחזיר שהוא דבר טמא אפ"ה הוה אמנינא דלא הוקשה עור אהל למשמעות דשק
דהיינו^ט של עוים ולא הוקש למאי דמרצי צמ"כ^י לכן איתקרי ריבוי. הוצ' פורת: **מה** לשרצים. וליכא למיפך שטימא מת צבעדשה מק"ו
דלא כל שיעורים הם הלכה למשה מסיני וקשה לר"י וילפ"ה^י מת משרצים בגזירה שוה דנגד ועור^י כדלמך לקמן צפרק צמהה אשה
(ג"ס ט) **ו** **ואומר** ר"י משום דג"ש דאהל אהל ממשכן^ב סתרה לה^ב לכן איתקרי ריבוי ועוד י"ל דג"ש לא איירי^ב צטומאת אהל [המת] עלמא מחובר:
אחיא

ממשכן. דלא הוה ציה שום יולא מן העץ אלא פשתן כדמצי^ב עשר
יריעות שש משור: שזרין. רטור"ש צלע"ו דמצי משור: וחוטין כפול
ששה. כדמצינן צפ"י צא לו דסדר יומא (דף ע"א): דרביס שנאמר
ציה שש חוטין כפול ששה. ואי קשיא כיון דליף ממשכן כלים ולאס
שתחת גג הצית וכל שאר אהליס דלא
דמו למשכן מנינן דמטומו צפסיכ^ג תיא
מנין לעשות שאר המאהליס כאהל
אמרת מה מנורע הקל עשה צו כל
המאהלי כו': **אף** לאן קרישים. ואימא
דעץ נמי איקרי אהל: **משכן** קרוי
משכן. כגון עשר יריעות שש משור
ומשכן איקרי אהל כדמצי (שמות לג)
את משכן אהל מועד: **הכי** נמי.
דמכסה עורות לאו אהל ולענין
טומאה נמי לא מקצב: **השאה** עור
צמהה טהורה. כגון איליס מאלדמיס:
מה תחשון. עשתי עשרה יריעות
עוים לאהל על המשכן. דמשכן היינו
עשר יריעות המחוברות צקריס וזה
מלמעלה מהן אהל יריעות עוים
ולמעלה מהן מכסה העורות: **מאי**
קמיבעי ליה. הא ממשכן גמר לה ר'
(אליעזר) לעיל צריס שמעתין
והטעם טהרה היא דהוי למלאכת
משכן: **מכסה** אחד היה. תלוי של
איליס ותלוי של תחשים ולמעלה
דקרא אחריויהו כמיז דצין איליס
צין תחשים היה מכסה אחד מלמעלה
לאהל יריעות העוים: **מלא** אינן.
חיה טומאה היא ומנומרת צגוינין:
הכי סייפתא היא: **ששה** ששמה
ציופיו צגוינין: **עור** או צבור. גבי
נגעים כמיז או צבור^ה והוה מלי
למכתז או עור: **ושלקה** ציד כהן.
משהרואו ציד כהן נעשה נגע
ומתלה לא היה נגע: **קץ** מנין.
מכל האמורים צפסוק ומיכין יחד:
שרצים מטמאין צבעדשה ומת צכית
ונגעים צגריס והוא פחות מכות:
אף אני אציא אהל כמת שזור טמא
נו כדלמך לעיל מקיש עליון למחתון
דקרוי אהל: **שאינה** **טמאה**
צנגעים. דהא אמר ופשמים כמיז:
מטמא

(א) מעליה. ע"ש. (ב) שמת
(ג) א. ונקוח י"ד. (ד) צ"ל
אנור. (ה) ויקרא י"ג.
(ו) וצ"ל לע"ז. (ז) וצ"ל
כה"ל. (ח) רש"ל חמק כמת
אהל. (ט) ס"א פ"ב צבור.

תורה אור השלם

- זאת התורה אדם כי
ימת באהל כל הבא אל
האהל וכל אשר באהל
יקרא שבעת ימים:
- ויפרש את האהל על
המשכן וישם את מכסה
האהל עליו מלקעלה
כאשר עזר את משה:
שמות מ"ט
- ועשית את הקרישים
למשכן עצי שטים
עמודים. שמות כו טו
- ועשית מכסה לאלהל
ערת אילם מאדמים
ומכסה ערת תחשים
מלקעלה. שמות כו טו
- ועשית את יריעות
המשכן ואת אהל מועד
מכסו ומכסה תחש
אשר עליו מלקעלה ואת
קופך פתח אהל מועד:
מכבר כו כ"ב
- או בשתי או בעור
לפשתים ולצמר או בעור
או בקל ומלכת עור.
ויקרא י"ב מח
- ובל אשר יפל עליו מים
בנותם ויקרא מכל כלי עץ
או בגד או עור או שק כל
כלי אשר יעשה מלמכה
בהם במים יוקא וטמא עד
הערב וטהר: ויקרא י"ב

לעזי רש"י

ריטור"ש. מפותילים.
אהל אהל ריבה. אהליס
טומא כמיז צבעדשה פרה
(סוכה כ"א).

תוס' ישנים

(א) קשה מהרי"ט מה
צ"ל אהל אהל ריבה ל"ה
מק"ו מטמא של עוים דלא
מטמא צנגעים מטמא אהליס
המת שאין חוטין כפול ששה
דמעטא נגעיס לא כ"ש ומי
דהא קיימין אהליס דריא
דלית ליה ק"ו מדעני צמ"כ
עור צמהה טומאה מהו ומי
אהל דלית ליה ק"ו מדעני אהל
אהל דמכסה תחשמה:
(ב) נראה קצת דכל כלי
עור דכמיז צמת זככת
זכע דלתי לרביה תחשמה
ולא לעור צמהה טמאה
דל"ה מקיש אמאי איתקרי
למכסנייהו דלתי צג"ש
דנגד ועור מטמא:
(ג) דלא צ"ל אהליס חו"ט יריעות
שש משור ועל המשכן עוים
על הקרישים הא אין הקרישים
קרויים משכן:

רבינו הגנאל

משכן כתיב תח"ת התורה
אדם כי ימות באהל וכתב
ויפרוש את האהל על
המשכן. מה להלן של
ותחלתו. וכן צמר ופשמים.
כיון
האהל צמור ופשמים. כיון
דליף אהל צטומאה מאל
משכן. בעי ר' אליעזר עור
בהמה טמאה מוט טמא
באהל המת. ומביעאי ליה
תחש שהיה בימי משה
טהור היה או טמא היה
ומפרש רב יוסף תניא,
לא הוכשרו למלאכת שמים
אלא עור בהמה טהורה
בלבד. אינו והאי' צמ"כ
דרומה כמין תלא אינן ותלא אינן טמא הוא. ושניין דומה לו שיש לו גווינן הרבה כמותו, אבל טהור הוא. רבה אמר עור בהמה
טהור דמטמאה באהל המת
אחי' כו' מנגעים. דרניא היה לו לומר עור, למה כתב בעור, לרבות עור בהמה טמאה ושלקה
כ"ש בהן טמאה בנגעים. קצין מכולן, פי' כגון שנטל מהו עור רצועה וריבון ועשאן אחד, מנין שטמא
בנגעים ת"ל או בכל מלאכת עור. פי' שלקה ביד כהן, כגון שהחזיק הכהן בעור לבדוקו ועורו ככדי לקח צבעדשה אלאחר.
איכא למיפך מה לנגעים שכן מיטמאין שתי וערב כו'. מה להצד השהו שבהן שכן טומאתן פחות מכותיה הבגדים טומאתן
בגדים והורץ כבעדשה. אלא